

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ПІДПРИЄМНИЦТВУ ЗА ПРОГРАМОЮ ESTONIAN BUSINESS SCHOOL

Естонська система освіти вражає своїм інноваційним підходом, орієнтованим на технологічні досягнення та індивідуальний розвиток учнів. Застосування інтерактивних методів навчання, ефективну організацію навчального процесу, а також широке використання цифрових інструментів, стали невід'ємною частиною освітнього середовища. Зокрема, рольові ігри, групові проєкти, кейс-метод та воркшопи сприяють глибшому засвоєнню матеріалу та активному залученню учнів у навчальний процес.

Також важливим аспектом є впровадження сучасного технологічного обладнання, яке дозволяє візуалізувати інформацію на уроках, що значно підвищує ефективність навчання.

Програма навчання з підприємництва в EBS спрямована на розвиток підприємницького мислення, навичок інноваційного управління та здатності адаптуватися до динамічних змін у глобальній економіці.

Методологічні підходи до викладання:

1. Проєктно-орієнтоване навчання.
2. Інтерактивні методи.
3. Менторство.

EBS активно співпрацює з підприємствами, що дозволяє студентам отримувати реальний досвід. Ключові елементи цієї співпраці:

- Стажування у провідних компаніях Естонії та Європи.
- Лекції від практиків, серед яких підприємці, керівники стартапів та представники венчурних фондів.
- Спільні бізнес-проєкти, які студенти реалізують разом з компаніями-партнерами.

EBS акцентує увагу на здобутті таких практичних навичок, як:

- Критичне мислення : аналіз, оцінка ризиків, стратегічне планування.
- Комунікація та лідерство : управління командами, ефективна

презентація ідей.

- Інноваційне мислення : створення нових бізнес-моделей та ідей для стартапів.

Ярмарки молодіжного підприємництва є важливим елементом практичного викладання курсу з підприємництва. Під час таких заходів учасники учнівських мінікомпаній презентують свої стартапи, продукти та послуги, створені в рамках програми Junior Achievement. Подібні ярмарки сприяють розвитку творчого мислення, навичок реалізації бізнес-ідей, стимулюють командну роботу, лідерство та покращують комунікативні вміння, що є важливими складовими підприємницької діяльності.

Безперервне професійне навчання педагогів, спрямоване на використання практичного досвіду ринкової економіки при викладанні курсу підприємництва, є важливим чинником у формуванні бізнес-навичок учнів та студентів. Це не лише сприяє розширенню їх знань, а й надихає на нові підходи в освітньому процесі.

У свою чергу, в Estonian Business School було детально розглянуто механізми впливу медіа на свідомість громадян та роль пропаганди в сучасному суспільстві, що також має значний вплив на економічну діяльність. Знання основ обліку для ефективного впровадження курсу підприємництва, дозволяє підприємцям аналізувати доходи та витрати, а також оцінювати, де і чому вони отримують прибуток або понесуть збитки. Отже, ґрунтовні знання з бухгалтерського обліку та фінансового планування є однією з основ успішності навчальних програм з підприємництва.

Поглиблене розуміння *маркетингу, брендингу та особистісного брендингу* суттєво впливає на впізнаваність та довіру до будь-якого бізнесу. В Estonian Business School використовують такі методи прогнозування як *форкастинг* і *формайт*, які допомагають формувати стратегічне мислення та планувати

майбутнє. Адже сучасний успіх будь-якого бізнесу неможливий без розуміння основ глобальної політичної та економічної ситуації, а також постійного моніторингу її змін. В умовах глобальної нестабільності важливо усвідомлювати, як ці процеси впливають на країни ЄС і як вони взаємопов'язані з ситуацією в Україні. Активні методи навчання, які використовуються Junior Achievement Eesti спрямовані на розвиток підприємницьких навичок у молоді: ігрові методики (гейміфікація), метод проєктів, кейсовий метод (Case Study), кооперативне навчання, дизайн мислення (Design Thinking), менторинг та коучинг, емоційно-орієнтоване навчання (Social Emotional Learning), критичне мислення через дебати та дискусії.

Використання ігрових елементів у навчанні (балів, змагань, рівнів) мотивує учнів та робить процес засвоєння знань цікавим і захоплюючим. Учні працюють над реальними або змодельованими завданнями, що вимагають дослідження, планування та презентації результатів. Це розвиває навички співпраці, самостійного мислення та комунікації.

Учні аналізують реальні або уявні ситуації, розробляють рішення та аргументують їх. Цей метод сприяє розвитку критичного мислення та навичок вирішення. Учні працюють у групах над спільними завданнями, розподіляючи обов'язки та допомагаючи одне одному.

Методика, що включає емпатію, визначення проблем, створення ідей, прототипів та тестування. Це особливо ефективно для творчих дисциплін. Учитель виступає наставником або тренером, допомагаючи учням досягти їхніх особистих освітніх цілей.

Фокус на розвитку емоційного інтелекту учнів, навичок самоконтролю, емпатії та взаємодії з іншими. Учні вчаться аргументувати свої думки, аналізувати інформацію, висловлювати позицію та поважати чужу точку зору.

Сьогодні наша країна стикається з низкою викликів на шляху до вступу в ЄС, що також має вплив на економічну ситуацію. Тому в освітньому процесі надзвичайно важливо підкреслювати необхідність орієнтації на міжнародні події та вміння знаходити достовірну інформацію про них.

Завдяки обміну знаннями та вивченню міжнародних підходів до навчання ми можемо вдосконалювати освітній процес, впроваджуючи новаторські ідеї та інновації. Креативність та енергія, які проявляють естонські учні, є також і у українських здобувачів освіти, які підтверджують, що розвиток молодіжного підприємництва є ключовим фактором для створення інноваційного майбутнього.

Програма навчання підприємництву в Estonian Business School є багатогранною, орієнтованою на практику та адаптованою до сучасних викликів. Завдяки інтеграції технологій, міжнародному контексту та партнерству з бізнесом, EBS забезпечує студентів знаннями та навичками, необхідними для успішного підприємництва. Досвід EBS може служити прикладом для реформування програм з підприємництва в Україні, зокрема через впровадження проєкту навчання, цифрових інструментів та міжнародної співпраці.